

Mesta občina Celje

Mladi za Celje

RAZISKOVALNA NALOGA

Čigava Milka čokolada je boljša?

Avtorice:

Ana Belej Kovačič, 9. a
Kaja Sluga, 9. a
Katarina Hochkraut, 9. a

Mentorica: Jasmina Oblak, prof.

Rimske Toplice, marec 2015

Osnovna šola Antona Aškerc Rimske Toplice
Aškerčeva cesta 1c
3272 Rimske Toplice

Čigava Milka čokolada je boljša?

Avtorice:

Ana Belej Kovačič, 9. a
Kaja Sluga, 9. a
Katarina Hochkraut, 9. a

Mentorica: Jasmina Oblak, prof.

Rimske Toplice, marec 2015

POVZETEK

Milka čokolada nas že več kot stoletje razvaja s svojim okusom, s polic v trgovinah pa vabi s svojo prepoznavno vijolično barvo in s prikupnim logom Milka krave. Zadnja leta lahko v medijih večkrat zasledimo obtožbe, da podjetja izdelke, ki jih prodajajo pod istim imenom in v enaki embalaži, ne proizvajajo enako kvalitetno. Načrtno bi naj bili manj kvalitetni izdelki namenjeni za »vzhodni« trg. Proizvajalec trmasto vztraja, da ne gre za razliko v kvaliteti, temveč za razliko v okusu izdelkov, ki se prilagaja zahtevam kupcev posameznih držav oz. tržišča prodaje izdelkov. Pri nas lahko kupimo Milka čokolado, proizvedeno v različnih državah. Same smo vzele pod drobnogled mlečno čokolado, narejeno v Nemčiji in Bolgariji. Zanimalo nas je, ali se že na oko prepozna razlika v obliki, pakiranju, videzu čokolade in vonju. A najpomembnejši je bil seveda okus. Obe Milka čokoladi so poskusili učenke in učenci od petega do devetega razreda. Po okusu je zmagala Milka, proizvedena v Nemčiji. Učenke in učenci bodo od zdaj zagotovo bolj pozorni, katera čokolada in iz katere trgovine se znajde v njihovih nakupovalnih vozičkih. Tako po državi uvoza kot po teži.

ABSTRACT

Milka chocolate has treated us with its flavour for over a century, from the shop shelves has tempted us by its famous purple colour and a cute Milka cow logo. Lately, the media has passed some information about accusations that companies do not produce the same quality, although the products are sold under the same brand and package. Intentionally less quality products were supposed to be made for the Market in the East. The manufacturer obstinately insists that there is no quality difference. However, there are only different flavours which are adjustable according to the customer needs in a single country, or products marketplace. In our country we can buy Milka chocolate made in different countries. Milk chocolate imported and made in Germany and Belgium was closely examined by our group. We were interested in the chocolate shape, packing, look and smell. However, the most important was the flavour. Both kinds of chocolate were tasted by the pupils from the fifth to the ninth grade. According to the flavour it won the chocolate made in Germany. From now on pupils will definitely be more attentive to what kind of chocolate will end up in their shopping trolleys. They will look either the country by import or its weight.

KAZALO

1 UVOD	1
1.1 Raziskovalni problem.....	1
1.2 Hipoteze.....	1
1.3 Raziskovalne metode.....	2
2 TEORETIČNI DEL.....	2
2.1 Zgodovina čokolade	2
2.2 Milka čokolada od začetka do danes	3
3 PRAKTIČNI DEL	5
3.1 Intervju Mondelez	7
3.2 Priprava vprašalnikov in pokušanja čokolade	8
3.3 Analiza anketnih vprašalnikov	10
3.4 Sklepne ugotovitve.....	22
4. ZAKLJUČEK.....	23
5. LITERATURA	24
PRILOGA: Anketni vprašalnik.....	25

KAZALO SLIK

Slika 1: Krava Milka.	3
Slika 2: Sponzor Tini Maze.....	4
Slika 3: Primerjava embalaže.	5
Slika 4: Milka čokolada, izdelana v Nemčiji (sprednja stran).....	6
Slika 5: Čokoladi, izdelani v Nemčiji in Bolgariji.	6
Slika 6: Priprava anketnih vprašalnikov in pladnjev s čokolado.....	8
Slika 7: Rezanje kruha in priprava čokolade.....	9
Slika 8: Čokolada A in koščki čokolade B ter pladenj s čokolado.....	9
Slika 9: Pripravljen pladenj za poskušanje	9
Slika 10: Med reševanjem anketnega vprašalnika.....	10

KAZALO GRAFOV

Graf št. 1: Katero znamko čokolade najraje ješ? (možna dva odgovora)	10
Graf št. 2: Katero vrsto čokolade imaš najraje? (obkroži 2 odgovora).....	11
Graf št. 3: V kateri trgovini kupujete Milka čokolado? (možnih več odgovorov)	11
Graf št. 4: Kaj ti je pri čokoladi najpomembnejše? (2 odgovora)	12
Graf št. 5: Ali se ti zdi, da ima Milka čokolada vedno enak okus?	12
Graf št. 6: Si v medijih kdaj zasledil/a pogovor o različni kvaliteti produktov?	13
Graf št. 7: Misliš, da to velja tudi za Milka čokolado?.....	13
Graf št. 8: Misliš, da lahko v eni trgovini kupiš dve enaki čokoladi za isto ceno, vendar različno kakovostjo?.....	14
Graf št. 9: Meniš, da proizvajalci ne izdelujejo izdelkov za vse države enako kvalitetno?	14
Graf št. 10: Ali opaziš kakšno razliko v barvi?	15
Graf št. 11: Ali imata enak vonj?.....	16
Graf št. 12: Odgovor A (zakaj):.....	16
Graf št. 13: Odgovor B (zakaj):.....	17
Graf št. 14: Kateri košček se ti je najhitreje začel topiti v ustih?	17
Graf št. 15: Kateri košček čokolade ti je bil bolj sladek?	18
Graf št. 16: Kateri košček čokolade se ti je v ustih zdel bolj gladek?	18
Graf št. 17: Kateri košček čokolade se ti je, ko si ga pregriznil/a zdel boljši?	19
Graf št. 18: Kateri okus čokolade ti je bil najbolj všeč?.....	20
Graf št. 19: Misliš, ali sta obe čokoladi izdelani v isti državi?	21

1 UVOD

"Dan brez čokolade je kot dan brez sončnega žarka." Me pa pravimo, da ni dneva brez Milka čokolade. Milka čokolada nas na policah razveseljuje že več kot 100 let. Brez težav jo prepoznamo po značilni vijolični barvi in logotipu Milka krave. V boju s konkurenco se je znamka Milka »razširila«, tako da sedaj, poleg različnih vrst čokolad, ponujajo raznovrstne proizvode. Za še večjo reklamo sponzorirajo najboljše smučarje in skakalce. Tudi našo Tino Maze.

Izbira teme za raziskovalno nalogo je bila preprosta, saj obožujemo čokolado in večkrat posežemo v trgovini prav po Milka čokoladi.

1.1 Raziskovalni problem

Že večkrat smo opazile, da je Milka čokolada, kupljena v različnih trgovinah, različnega okusa. Odločile smo se, da raziščemo so govorice, da vsaka Milka mlečna čokolada ni enake kvalitete in enakega okusa. Na to temo smo našle tudi nekaj člankov na internetu, kjer pa število anketirancev ni bilo ravno veliko.

Ugotovile smo, da trgovine Spar in Tuš ponujajo Milko čokolado, proizvedeno Bolgariji, trgovine Müller pa imajo na policah Milko, proizvedeno v Nemčiji. Iz radovednosti smo kupile Milka čokolado različnih proizvajalcev in jo poskusile. Opazile smo razliko. Zanimalo nas je, če jo bodo opazili tudi naši sošolci in sošolke.

1.2 Hipoteze

Na osnovi različnih člankov, ki so že primerjali kvaliteto in okuse Milka čokolad, proizvedenih v različnih državah smo si zastavile naslednje hipoteze:

H1: Milka nemške proizvodnje je učencem okusnejša.

H2: Večina učencev ne ve, da mlečno Milka čokolado proizvajajo v različnih državah.

H3: Učenci ne bodo razlikovali barve različnih čokolad.

H4: Ovitek se ne razlikuje med posameznimi čokoladami.

H5: Količine sestavin v čokoladi se razlikuje po poreklu države.

H6: učenci kupujejo čokolado samo v eni trgovini.

1.3 Raziskovalne metode

O zgodovini čokolade smo prebrale različne članke na spletu, obiskale spletne forume ... Informacij je bilo veliko. Zadnja tri leta se je največ govorilo o raziskavah pri nas in v tujini, ki naj bi dokazovale, da je tudi Milka »podlegla« razlikovanju vzhodnega in zahodnega trga. Našle smo dve raziskovalni nalogi, ki vključujeta pokušanje Milka čokolade. Največ informacij smo seveda našle na spletni strani www.milka.de.

Vprašanja smo zastavile tudi predstavniku podjetja Mondelez, generalnemu uvozniku Milka čokolade za Slovenijo.

Največ dela smo imele s pripravo poskusa okušanja Milka čokolade dveh različnih proizvajalcev. Poleg tega so učenci in učenke rešili še anketni vprašalnik. Dobljene rezultate smo analizirale in predstavile s pomočjo grafov.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 Zgodovina čokolade

Čokolada najverjetneje izvira iz Mehike. Na začetku še niso poznali čokolade, kot jo poznamo danes, ampak so kakavovo maso uporabljali kot napitek in sestavino v nekaterih živilih. Najstarejši zapisi o čokoladi segajo v čase Olmekov.

Stari Maji so gojili drevesa kakava in uporabljali kakavova semena za proizvodnjo čokoladne pene, grenke pijače. Čokolado so uporabljali tudi za obredne namene vsakdanjega življenja. V tistih časih je ta grenek in pekoč napitek velikokrat vseboval dodan okus vanilije, čili popra in achiote.

V predkolumbovski srednji Ameriki je bila čokolada simbol razkošja, saj so plodove kakava pogosto uporabljali kot plačilno valuto. Številne južnoameriške in kasneje tudi evropske kulture so več stoletij uporabljale kakav za zdravljenje driske.

Evropa vse do 16. stoletja ni poznala priljubljene pijače iz srednje in južne Amerike.

V takratni kraljevini Španiji je hitro postala zelo priljubljena in se je v enem stoletju razširila in postala priljubljena po vsej evropski celini. Ker se je povpraševanje po čokoladnem napitku povečalo, je španska vojska začela zaslužnjevati srednjeameriške civilizacije za proizvodnjo kakava.

Kmalu je tudi Anglija pričela gojiti in nadzorovati rast kakavovcev na plantažah Afrike in upravljati celoten postopek s pomočjo nizko cenjene afriške delovne sile.

Leta 1657 so v Londonu odprli prvi vzorčni čokoladni hiši. Trdno čokolado je leta 1847 izumil leta Joseph Fry & Son. Odkril je način, kako maso kakavovega masla zmešati v trdo čokolado, s postopnim dodajanjem sladkorja. Nastane kremasta masa, ki se lahko poljubno oblikuje. Rezultat postopka je bila prva sodobna čokolada. Nadaljnjih sto let se proces proizvodnje čokolade ni spremenil.

Člani družine van Houten so izumitelji množične proizvodnje posebnih okusov čokolade in njenih sorodnih izdelkov.

Čokolado, kot jo poznamo danes, pripisujemo Švicarju Rodophu Lindtu. leta 1879 je izumil stroj za preoblikovanje grobe paste v gladko svileno kremasto maso oziroma čokolado...

Leta 1922 je v Lescah Adolf Zavratnik ustanovil prvo tovarno čokolade.

2.2 Milka čokolada od začetka do danes

Leta 1826 je Philippe Suchard začel s proizvodnjo svoje čokolade v domačem mestu Serrieres blizu Neunenburga v Švici. 24. 4. 1901 je bila registrirana znamka Milka. Istega leta so čokolado prvič ovili v vijolični ovitek.

Beseda Milka je sestavljena iz besed mleko in kakav. Milko so še istega leta poslali na nemški in avstrijski trg. Povpraševanje po čokoladi in njena priljubljenost se je povečala leta 1913. Izdelali so jo kar 18-krat več, kot leta 1880. Leta 1922 je Milka dobila logotip v zlati barvi. Ker je bila proizvodnja tako uspešna, so leta 1926 začeli prodajati sezonske produkte. Oblikovali so velikonočne zajce in Božičke.

Milka je doživela tolikšni uspeh, da je postala vodilni proizvajalec čokolade v Nemčiji. Young in Rubicam sta leta 1972 izumila »Milka kravo«, ki je naslednje leto postala osrednja marketinška figura.

Slika 1: Krava Milka.

Leta 1986 so čokolado začeli zavijati v 200g in 300g tablice.

Leta 1986 so pri Milki razširili proizvodni program. Na trg so poslali Milka čokolado Nussini in Lila Pause, leto kasneje še Milko »srček«.

Tablice Milke so velikokrat na novo embalirali. Tako so leta 1950 logotip spremenili v belo barvo, ozadje pa spremenili v lila. Leta 1962 so logotip Milke zaščitili oz. patentirali, dve leti kasneje pa je lila barva postala uradna barva Milka čokolade. Leta 1988 je Milka zopet dobila novo podobo. Na embalaži so postavili v prvi plan podobo alpskega sveta in podobo »Milka krave«.

Prvi slogan Milke so oblikovali leta 1994. Glasil se je It's cool man! Sedemdesetletni Peter Steiner je postal novi reklamni obraz Milka čokolade. Nov reklamni slogan, Trau dich zart zu sein – dovoli si biti nežen, so odobrili leta 2011.

Leta 1995 je Milka začela sponzorirati zimske športe. Prva napihljiva »Milka krava« se je pojavila v areni FIS alpskega pokala v Lienzu.

Slika 2: Sponzor Tini Maze.¹

Leta 2001 je Milka praznovala 100. rojstni dan. V čast tej čokoladi so izdelali znamke, z vonjem in okusom po čokoladi.

Leta 2004 je Milka dobila nove prijatelje. Pridružila sta se ji veriverica in svizec, tri leta kasneje je njena embalaža postala okolju prijaznejša, saj je aluminijasto folijo nadomestilo novo pakiranje.

Danes čokolado Milka poznamo vsi. Njen ovitek je še vedno privlačne lila barve, ki ga nihče ne spregleda. Milka proizvajalci ne ponujajo več samo navadne mlečne čokolade. Ponujajo še čokolado z lešniki, belo čokolado, čokolade z različnimi polnili ter piškote in druge slaščice.²

¹ <https://www.facebook.com/milkasi/photos/pb.196851287052101.-2207520000.1425894053./793993557337868/?type=3&theater>

² www.milka.de/marke/geschichte

Čokolado Milka danes proizvajajo v več tovarnah po Evropi:

- Lörrach (Nemčija),
- Bludenz (Avstrija),
- Beograd (Srbija),
- Svoje (Bolgarija),
- Bratislava (Slovaška),
- Braşov (Romunija),
- Costa Rica , Curitiba (Brazilija) ,
- Jankowice (Poljska),
- Trostyanets (Ukrajina),
- Belgija.

3 PRAKTIČNI DEL

Zunanji videz embalaže:

Ker smo hotele tudi same raziskati podobnosti in razlike Milka čokolade, smo primerjale embalaži dveh Milka čokolad iz Nemčije in embalaži dveh Milka čokolad, kupljenih v Müllerju in v Tušu.

Najprej smo primerjale čokolado iz Nemčije in iz Müllerja. Obe sta nemškega porekla. Obe čokoladi sta na prednji strani embalaže imeli reklamo za nagradno igro. Napis Milka je enak, prav tako tudi tisk in fond (velikost) črk in slika »Milka krave«. Znak za 100% alpsko mleko sta enako velika in tabela s kalorijami enaka.

Slika 3: Primerjava embalaže.

Na drugi strani sta imeli obe napisan datum uporabe in način shranjevanja z enakimi številkami in z enako velikostjo. Prav tako se tudi prikaza za odpiranje ovitka nista razlikovala. Sestavine so bile zapisane za nemško, francosko in avstrijsko govoreči trg. Znak proizvajalca je enak, na obeh embalažah so zapisane tovarne v Nemčiji in Avstriji. Tabeli o hranilni vrednosti sta vsebovali enake podatke. Zapisane so bile telefonske številke za Avstrijo, Nemčijo in Švico. Na slovenski embalaži

imamo nalepko s sestavinami, z opozorilom, da vsebuje oreščke in pšenico, vsebnost produkta, navodila z shrambo, proizvajalca in dobavitelja.

V zavihku so navodila za nagradno igro. Obe Milki sta 100g.

Nato smo podrobneje pogledale embalažo Milke iz Nemčije, brez reklame. Na prvi strani so bili večji velikost črk, slika krave ter znak za mleko. Zadnja stran ni bila drugačna. V zavihku je bil poudarek na alpskem mleku, regiji in o ohranjanju narave in zavzemanju za obnovljivo energijo.

Slika 4: Milka čokolada, izdelana v Nemčiji (sprednja stran).

Ko smo zbrale vse podatke o nemških čokoladah, smo jih primerjale z Milko iz Bolgarije. Na prvi strani je velikost črk enaka, na nemški so intenzivnejše barve črk napisa, prav tako je intenzivnejša tudi slika »Milka krave«. Embalaža nemške čokolade je bila za nekaj odtenkov temnejša. Na drugi strani je bil zapis roka uporabe drugačen, slika za odpiranje embalaže je bila enaka, vendar na bolgarski čokoladi manj intenzivna. Sestavine na bolgarski čokoladi so bile zapisane v nemškem, slovenskem, hrvaškem, bosanskem, srbskem in makedonskem jeziku. Sestavine nemške čokolade pa v nemščini in francoščini. Na bolgarski je opozorilo, da čokolada vsebuje mleko, lešnike, sojo ter lahko vsebuje sledi drugih oreščkov in pšenice. Na nemški so alergeni pisani v oklepaju poleg sestavine, poudarek pa je še posebej na oreščkih in pšenici.

Slika 5: Čokoladi, izdelani v Nemčiji in Bolgariji.

Razlikujeta se tabeli s podatki o hranilni vrednosti. Bolgarska čokolada ima ob sliki drugačen raspored hranilnih snovi (maščoba, beljakovine...). Čeprav naj bi bili čokoladi enakega okusa, se zelo razlikuje vsebnost soli. V obeh tabelah so bile napisane vsebnosti za 100g, medtem ko ima romunska čokolada zapisane količine še za 25g, ima nemška zapisane vsebnosti za 16,7g. Na nemški so zapisani proizvajalci za Nemčijo, Avstrijo in Švico, znak proizvajalca je na romunski manjši.

V zavihku na nemški Milka čokoladi je bilo napisanih nekaj besed o čokoladi, na bolgarski pa je proizvajalec in seznam distributerjev za Slovenijo, Hrvaško, BIH, Srbijo, Črno Goro, Makedonijo In Albanijo.

Bolgarska Milka mlečna čokolada tehta 80g, čokolada iz Nemčije pa 100g.

Ugotovile smo, da so ovitki vedno enake velikosti, ne glede na to ali je čokolada 80g ali 100g, zato je v ovitku na bolgarski Milka čokoladi več zraka.

Pokušanje:

Ko smo čokolado odprle, smo po podrobnem ogledu ugotovile, da je bolgarska Milka čokolada tanjša in po prelomu zgleda bolj stisnjena, ampak bolj gladka od nemške čokolade. Razlika je bila tudi v barvi. Bolgarska Milka čokolada je bila svetlejša, imela je drugačno, bolj oglato obliko koščkov. Napis Milka je bil na vseh čokoladah enak. Zareze med koščki v bolgarski čokoladi so bile bolj globoke, tekstura je bila drugačna. Nemška čokolada je bila bolj puhasta in polna ter manj zrnata.

Nato smo poskusile košček vsake čokolade. Med nemškimi ni bilo razlike, se je pa močno razlikovala Bolgarska Milka čokolada. Po okušanju se bolgarska ni takoj stopila. Nemška je bila mehkejša in se je v ustih pričela hitreje topiti.

Ker smo kar naenkrat imele več vprašanj kot odgovorov, smo stopile v kontakt s predstavniki podjetja Mondelez, generalnim uvoznikom Milka čokolade za slovenski trg. Poslale smo jim vprašanja in nestrpno čakale odgovore.

3.1 Intervju Mondelez

Poklicale smo na podjedje Mondelez v Sloveniji s sedežem v Trzinu. Prijazno so nam odgovorili, da lahko vprašanja pošljemo na njihov elektronski naslov. Že četrtek dni smo prejele odgovore.

1. Po katerem ključu/dogovoru uvažate Milka čokolado v Slovenijo iz različnih držav proizvajalk (Npr. Nemčija in Bolgarija)?
2. Kako komentirate govorice v medijih in zaključke posamičnih študij, da je Milka čokolada proizvedena v različnih državah različne kvalitete, oz. da proizvajate izdelke za t.i. »vzhodni« in »zahodni« trg?
3. Po pregledu ovitka embalaže Milka čokolad proizvedenih v Nemčiji in Bolgariji smo ugotovile, da se izdelki razlikujejo po intenziteti barve ovitka in po velikosti napisov, simbolov in slik. Zakaj?
4. Tudi sestavine in podatki v tabeli z energijsko vrednostjo niso enaki za 100g. Zanima nas, ali Milka čokolado proizvajate po različnih recepturah oziroma zakaj se podatki ne ujemajo?
5. Zakaj je Milka čokolada, proizvedena v Bolgariji, embalirana po 80g, Milka iz Nemčije pa po 100g?
6. Ko smo si čokolade pobližje ogledale smo prišle do zaključka, da so mere embalaže enake. Razliko smo opazile le v višini čokolade. Kako komentirate naša opažanja, da se kupec lahko zelo hitro zmoti v trgovini in ne ve, da je namesto 100g produkta vzel 80g.
7. Zakaj v posameznih trgovinah najdemo na policah samo bolgarskega proizvajalca, drugod samo nemškega. Zakaj vse trgovine ne ponujajo Milka čokolade različnih proizvajalcev?

Spoštovani,

hvala za vaše zanimanje za naše podjetje in portfelj izdelkov.

Vse, kar počnemo, temelji na kakovosti, in podjetje Mondelez International je zavezano k proizvodnji in prodaji izdelkov najvišje kakovosti po vsem svetu. Vsi naši izdelki ustrezajo enakim standardom kakovosti, ne glede na to, kje so izdelani. Vse razlike v sestavi naših izdelkov so posledica različnih predpisov in pogojev v državah ter želja lokalnih kupcev.

Na vsakem trgu Mondelez prodaja portfelj izdelkov, ki kar najbolje ustreza potrebam kupcev in tržnim trendom na njem, kar se odraža v okusih in velikostih embalaž. Širok nabor naših izdelkov prihaja iz 8 tovarn v Evropi katere vse delujejo po enako visokih standardih. Za naše kupce na vzhodnojadranskih trgih, kamor spada tudi Slovenija, Milka vsakodnevno upošteva želje in potrebe svojih zvestih uporabnikov, kar je privedlo do razširjenega portfelja izdelkov z več velikostmi najbolj priljubljenih okusov Milke.

Danes tako ponujamo čokolade v 80g, 100g, 250g in 300g embalaži za vsakovrstne priložnosti – tablice čokolade, v katerih lahko uživate kadarkoli in kjerkoli, velike čokolade, ki jih lahko delite z družino in prijatelji ali podarite za darilo, čokolade v 100g embalaži v več kot desetih okusih ter štirje okusi v 80g embalaži.

Upamo, da bo čokolada Milka še naprej v vsakem trenutku zadovoljevala vaše želje.

Lep pozdrav.

3.2 Priprava vprašalnikov in pokušanja čokolade

Po zelo izdatnem pokušanju čokolade, narejene v Nemčiji in Bolgariji, je bilo potrebno narediti anketne vprašalnike. Najlažje bomo okus naših sošolk in sošolcev preverile s praktičnim pokušanjem obeh vrst čokolade.

Slika 6: Priprava anketnih vprašalnikov in pladnjev s čokolado.

Papirnat pladenj smo razdelile na stran A in stran B. Na stran A smo položili košček Milka čokolade, narejene v Nemčiji, na stran B pa košček čokolade, proizvedene v Bolgariji.

Slika 7: Rezanje kruha in priprava čokolade.

Slika 8: Čokolada A in koščki čokolade B ter pladenj s čokolado.

Učenci bodo najprej opravili vizualni pregled obeh koščkov ter ju povonjali. Nato bodo poskusili košček čokolade A. V ustih ga bodo pustili 5 sekund, da se bo začel topiti. Nato ga pregriznejo in pojedjo, kot to počnejo, kadar ne opravljajo poskusa. Za nevtralizacijo okusa v ustih bodo pojedli košček kruha in spili kozarec vode. Enak postopek bodo ponovili s koščkom čokolade na B strani pladnja.

Slika 9: Pripravljen pladenj za poskušanje.

Praktičen del vprašalnika, torej pokušanje čokolade, so izvedli vsi naenkrat. Anektiranci so, kot že zapisano, morali čokolado najprej dobro pogledati, povohati in na koncu okusiti ter izpolniti raketni vprašalnik.

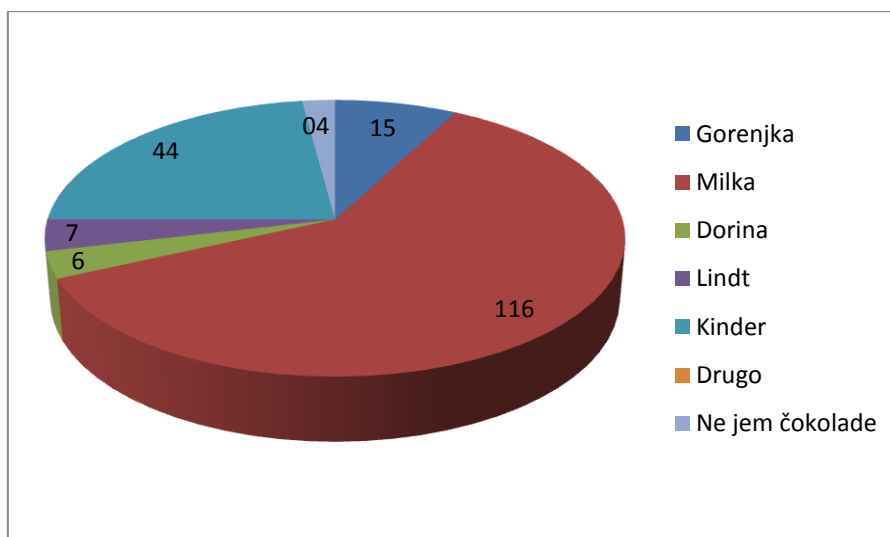
Slika 10: Med reševanjem anketnega vprašalnika.

3.3 Analiza anketnih vprašalnikov

Vprašalnike je rešilo 123 učenk in učencev od petega do devetega razreda.

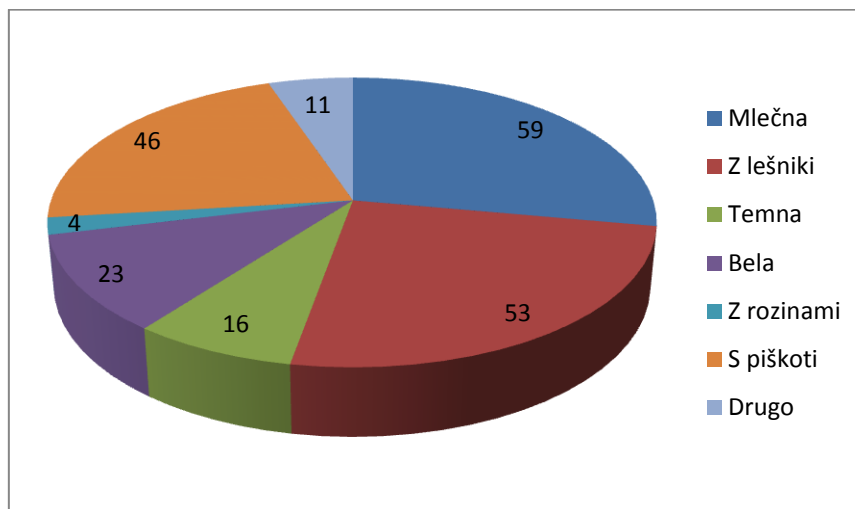
Vprašalnik smo razdelile na dva dela. V prvem delu smo želele izvedeti, katero znamko in katero vrsto čokolade imajo anketiranci najraje, kje jo največkrat kupijo in zakaj.

Graf št. 1: **Katero znamko čokolade najraje ješ? (možna dva odgovora)**

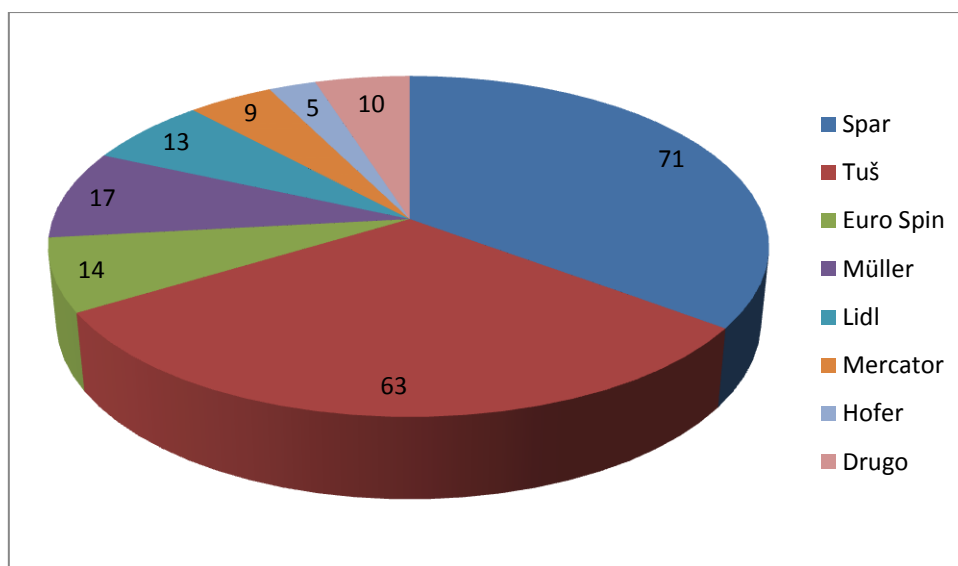
95% učencev najraje je Milka čokolado. Na drugem mestu je čokolada Kinder.

Graf št. 2: **Katero vrsto čokolade imaš najraje? (obkroži 2 odgovora)**

48% anketirancev ima najraje mlečno čokolado, samo 5% manj pa uživa v čokoladi z lešniki. V kategorijo drugo je 5 učencev napisalo riževa čokolada, 1 učenec je napisal jagodna, prav tako en učenec se je odločil za čokolado s karamelo. Štirje učenci čokolade ne marajo oziroma je ne smejo uživati.

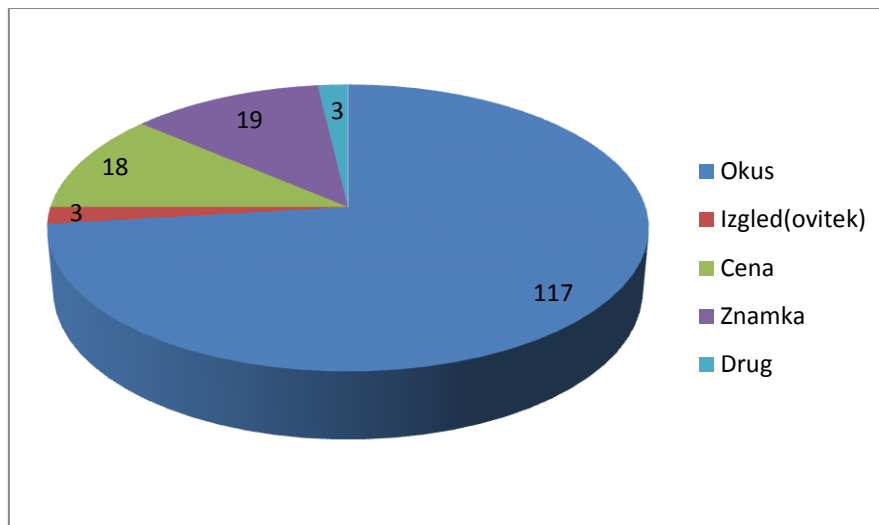
Graf št. 3: **V kateri trgovini kupujete Milka čokolado? (možnih več odgovorov)**

58% učencev kupuje Milka čokolado v trgovini Spar, 51% učencev v trgovini Tuš. 10 učencev se je odločilo za odgovor drugo. Večina jih je napisala, da Milke ne kupujejo ali jim proizvajalec ni pomemben, 2 učenca pa sta napisala, da Milke ne jesta. Trgovine Tuš in Spar prodajajo 80 gramsko mlečno čokolado Milka, proizvedeno v Bolgariji.

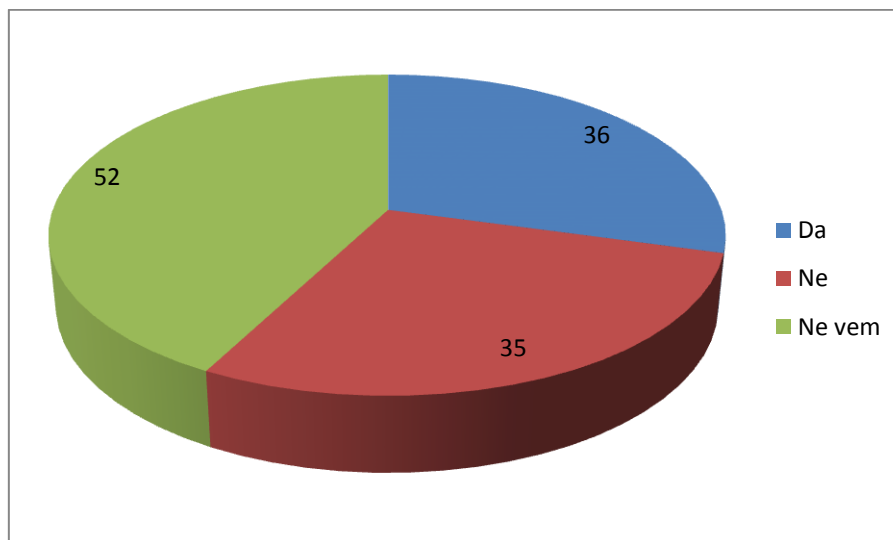

Graf št. 4: **Kaj ti je pri čokoladi najpomembnejše? (2 odgovora)**

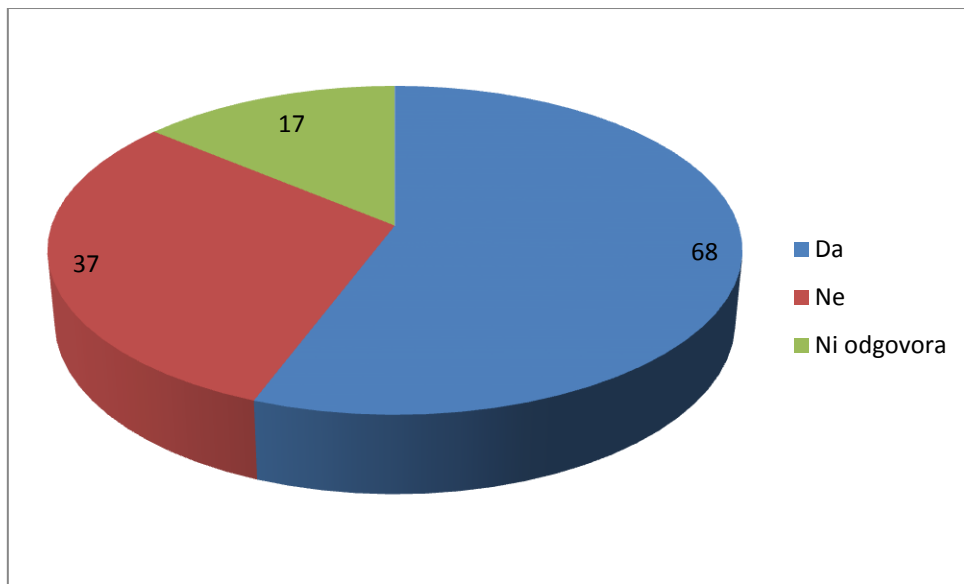
95% učencev kupi čokolado zaradi okusa. Pod drugo je po en učenec zapisal, da ne sme jesti čokolade, enemu je pomembna velikost, eden pa čokolade ne kupuje, ker je ne mara.

Graf št. 5: **Ali se ti zdi, da ima Milka čokolada vedno enak okus?**

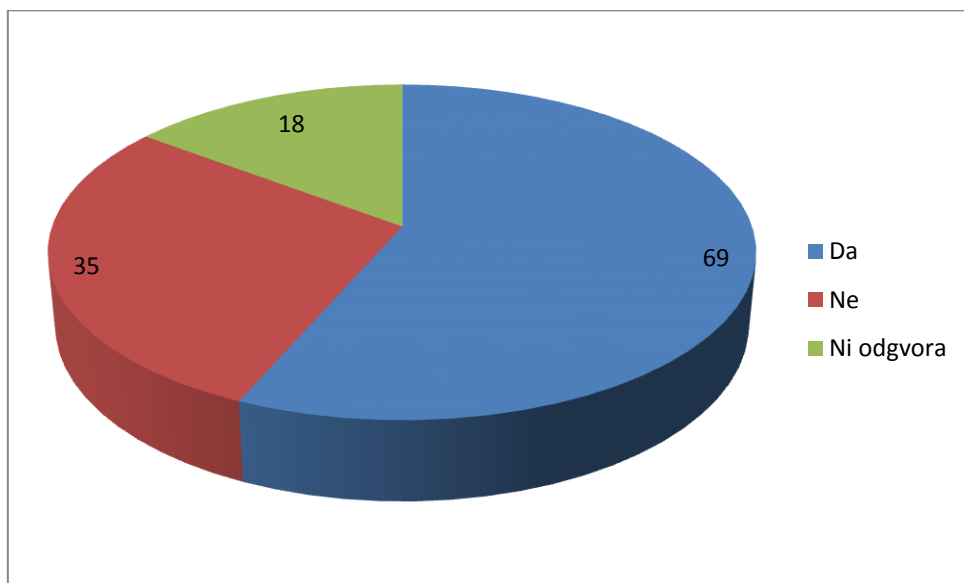
42% učencev ni nikoli pozornih na okus Milka čokolade, 29% anketirancev pa občuti razliko v okusu, kadar je Milka čokolado.

Graf št. 6: **Si v medijih kdaj zasledil/a pogovor o različni kvaliteti produktov?**

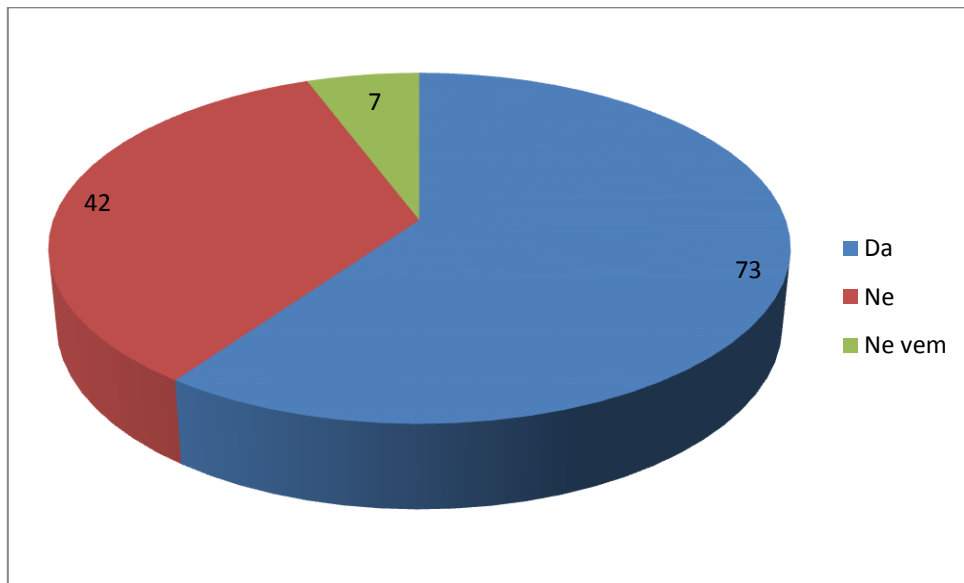
55% učencev je že zasledilo informacijo o različni kvaliteti produktov, 30% ne. 15% učencev na to vprašanje ni odgovorilo.

Graf št. 7: **Misliš, da to velja tudi za Milka čokolado?**

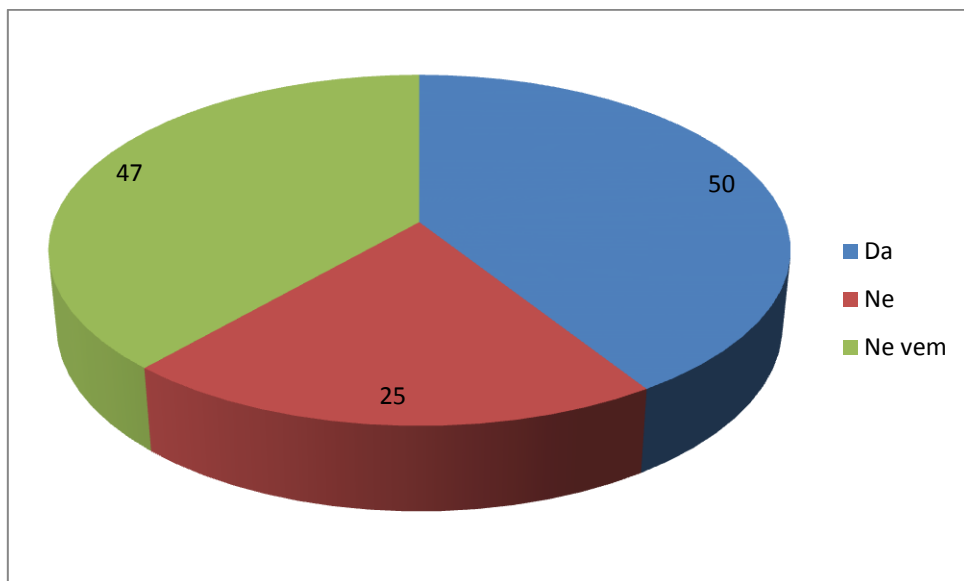
Kar 56% učencev je prepričanih, da razlika v kvaliteti velja tudi za Milka čokolado, 28% učencev pa se s to trditvijo ne strinja.

Graf št. 8: **Mišliš, da lahko v eni trgovini kupiš dve enaki čokoladi za isto ceno, vendar različno kakovostjo?**

59% anketiranih učencev se s trditvijo strinja, 34% pa se s tem ne strinja.

Graf št. 9: **Meniš, da proizvajalci ne izdelujejo izdelkov za vse države enako kvalitetno?**

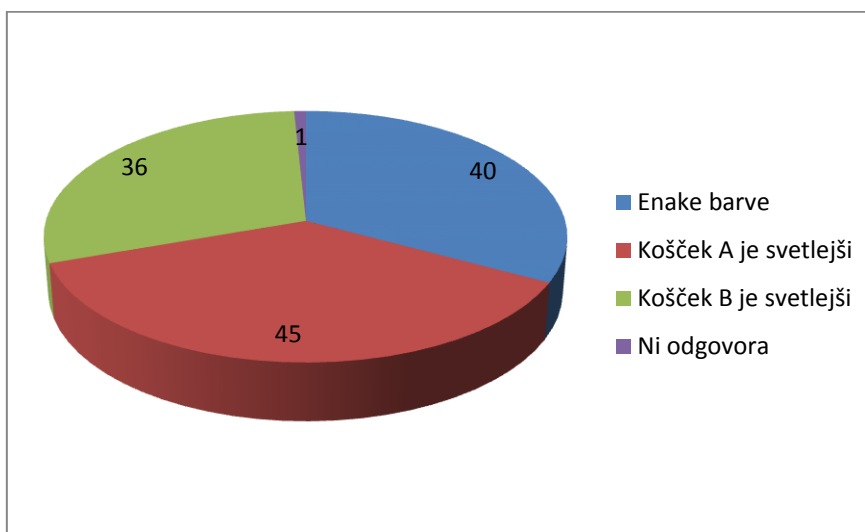
Na to vprašanje je kar 38% učencev odgovorilo z odgovorom ne vem, z odgovorom da je odgovorilo 40% učencev.

PRAKTIČNI DEL

Vsak anketiranec je prejel pladenj z dvema koščkoma čokolade, označenima le s črko A in B. Vsak je prejel tudi košček kruha in kozarec vode. Ta del ankete je bil voden, kar pomeni, da so učenke in učenci anketo izvajali istočasno pod našim nadzorom.

Zunanji videz: Dobro poglej oba koščka čokolade.

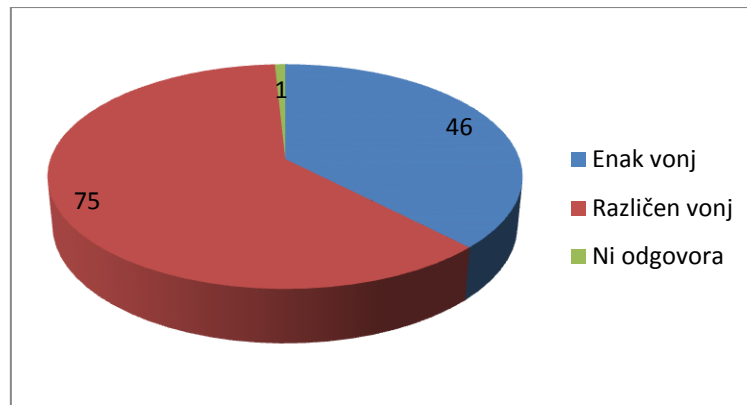
Graf št. 10: Ali opaziš kakšno razliko v barvi?

32% učencev razlike v barvi ni videlo, kar 66% učencev pa jo je. Tako se je 45 anketirancev odločilo, da je košček A svetlejšje barve, 36 učencev pa je bilo prepričanih, da je svetlejšje barve košček B.

Vonj: Povohaj oba koščka čokolade.

Graf št. 11: **Ali imata enak vonj?**

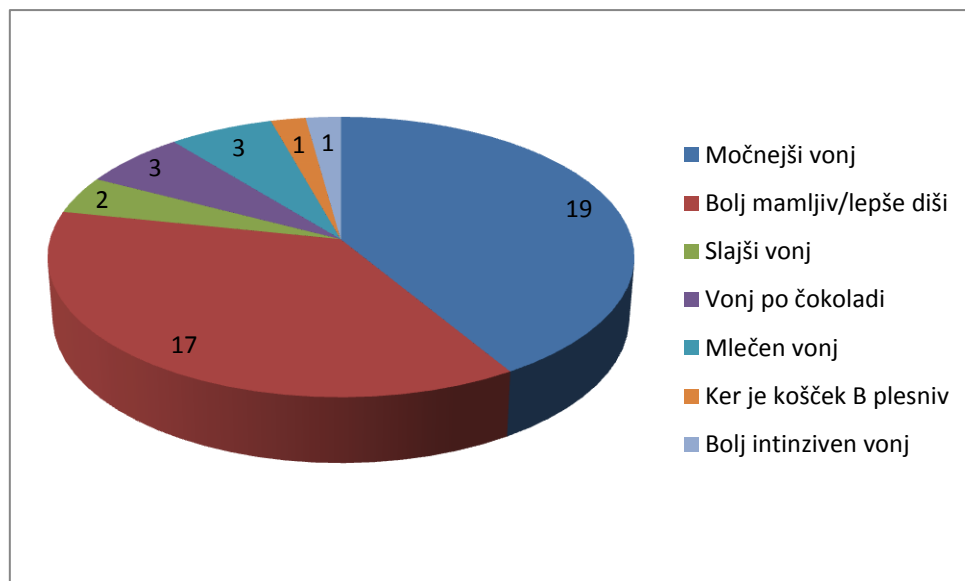

Kar 63% oziroma 75 učenk in učencev je menilo, da sta koščka čokolade na pladnju različnega vonja.

Kateri vonj ti je bolj všeč?

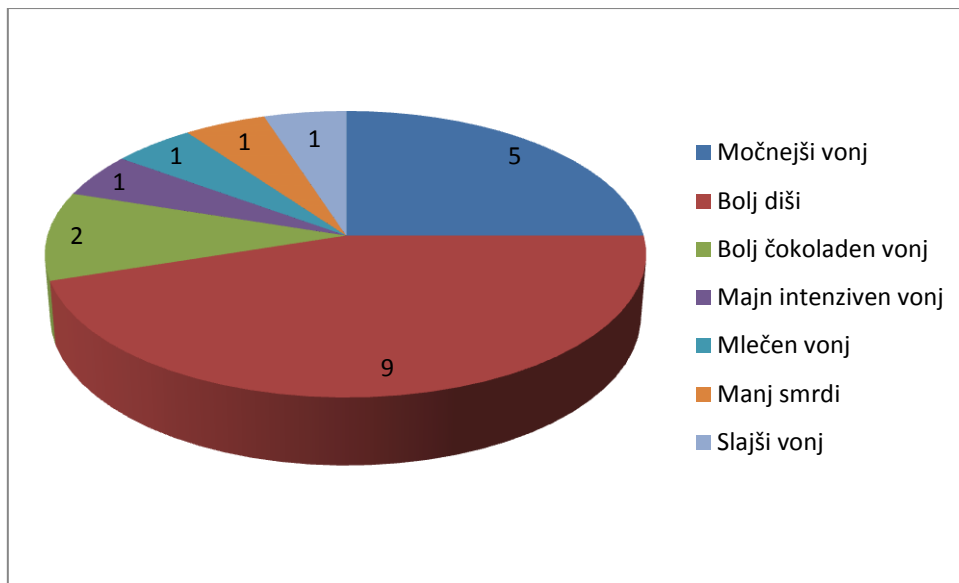
Na to vprašanje so odgovarjali samo učenci, ki so menili, da imata koščka čokolade različen vonj. Odgovor A je obkrožilo 46 anketirancev, odgovor B pa 20. 8 učencev ni odgovorilo na to vprašanje.

Graf št. 12: **Odgovor A (zakaj):**

19 učencev se je odločilo za košček A ker meni, da ima ta močnejši vonj, 17 učencem pa košček A lepše diši kot košček B.

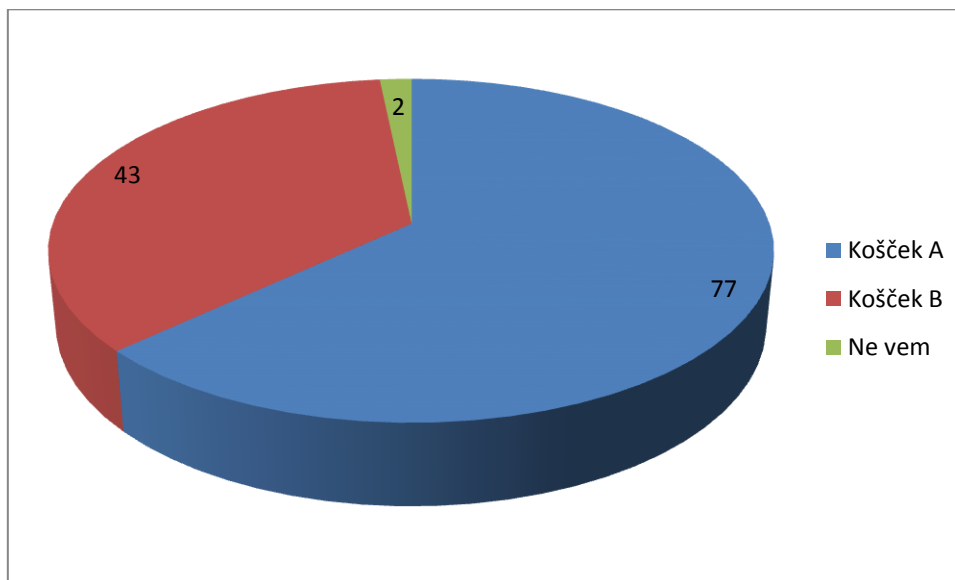
Graf št. 13: **Odgovor B (zakaj):**

9 učencev meni, da košček B preprosto boljše diši, za 5 učencev pa ima ta košček močnejši vonj.

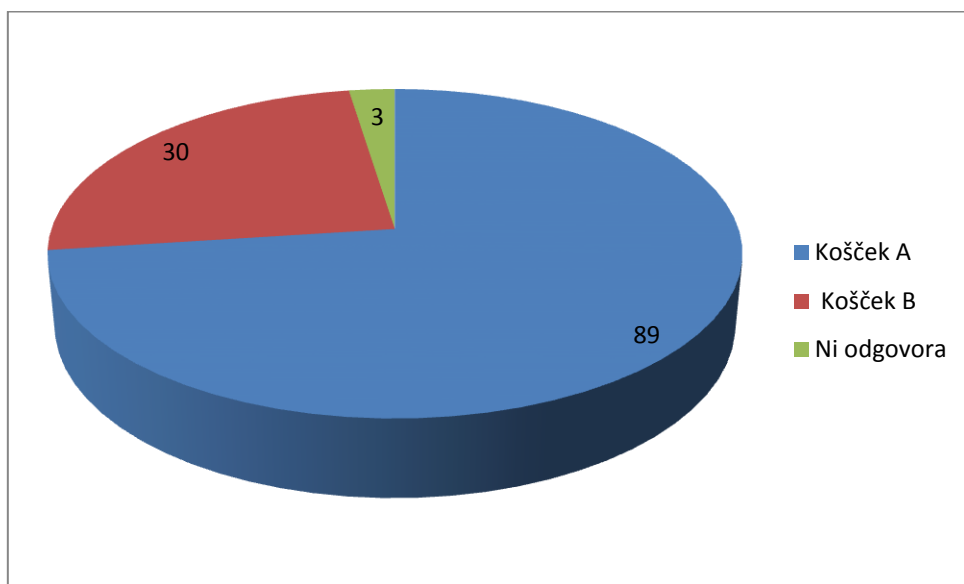
Okus:

Graf št. 14: **Kateri košček se ti je najhitreje začel topiti v ustih?**

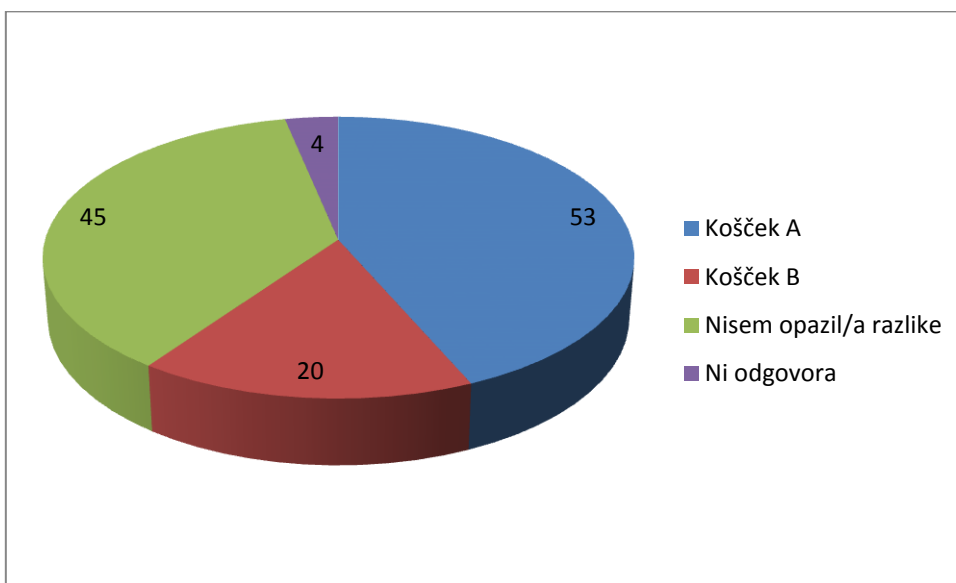
Več kot polovica učencev, natančneje 63%, se je odločilo za košček A, 35% anketirancev pa za košček B.

Graf št. 15: **Kateri košček čokolade ti je bil bolj sladek?**

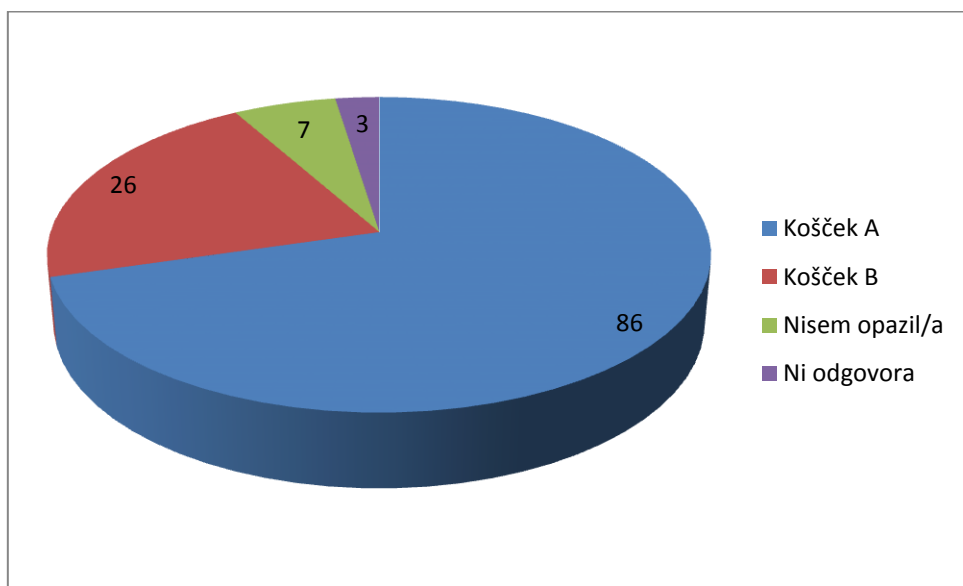
Kar 73% učencem je bil slajši košček A. Trije učenci na to vprašanje niso odgovorili, tridesetim učencem pa je slajši košček B.

Graf št. 16: **Kateri košček čokolade se ti je v ustih zdel bolj gladek?**

Štirje učenci niso odgovorili, petinštirideset učencev pa ni opazilo razlike. 43% učencev je odgovorilo z odgovorom A, 16% pa z odgovorom B.

Graf št. 17: Kateri košček čokolade se ti je, ko si ga pregriznil/a zdel boljši?

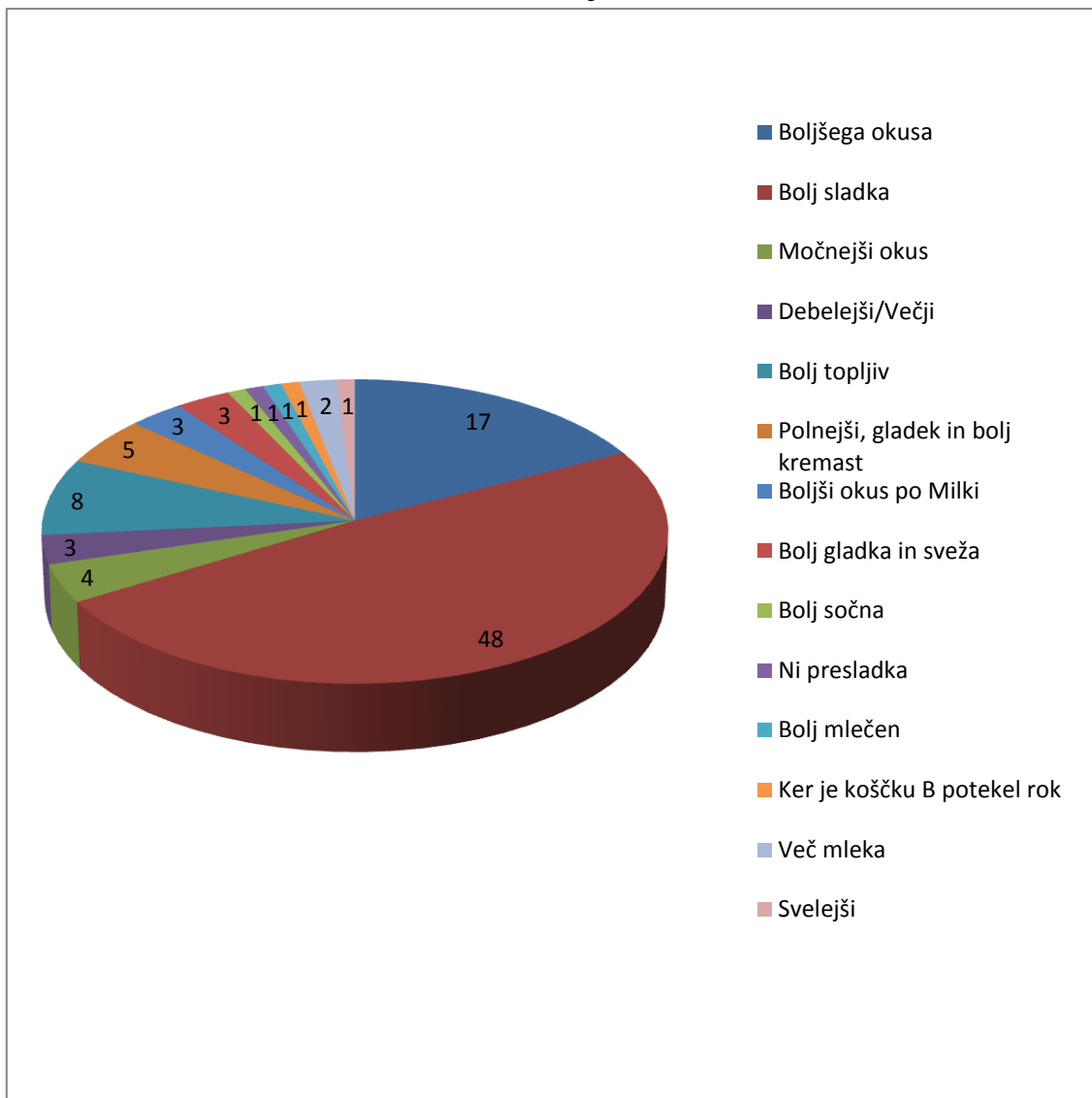

Kar 70% učencev se je odločilo za košček čokolade A.

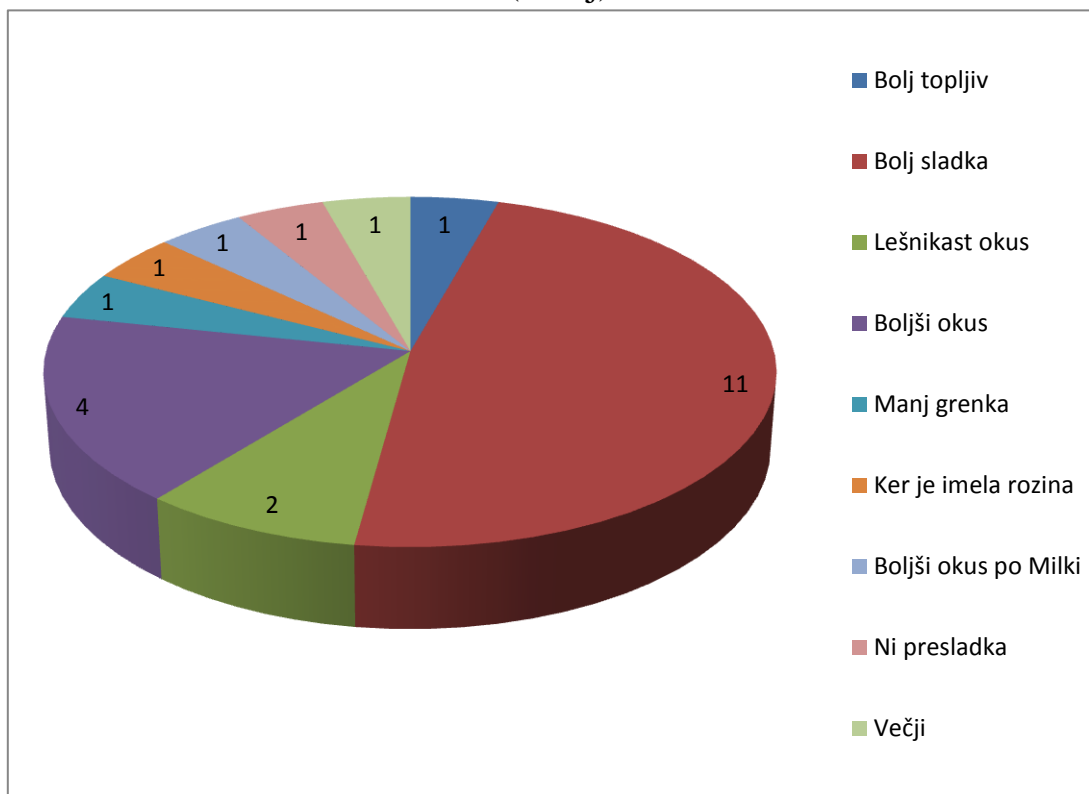
Graf št. 18: Kateri okus čokolade ti je bil najbolj všeč?

A(zakaj):

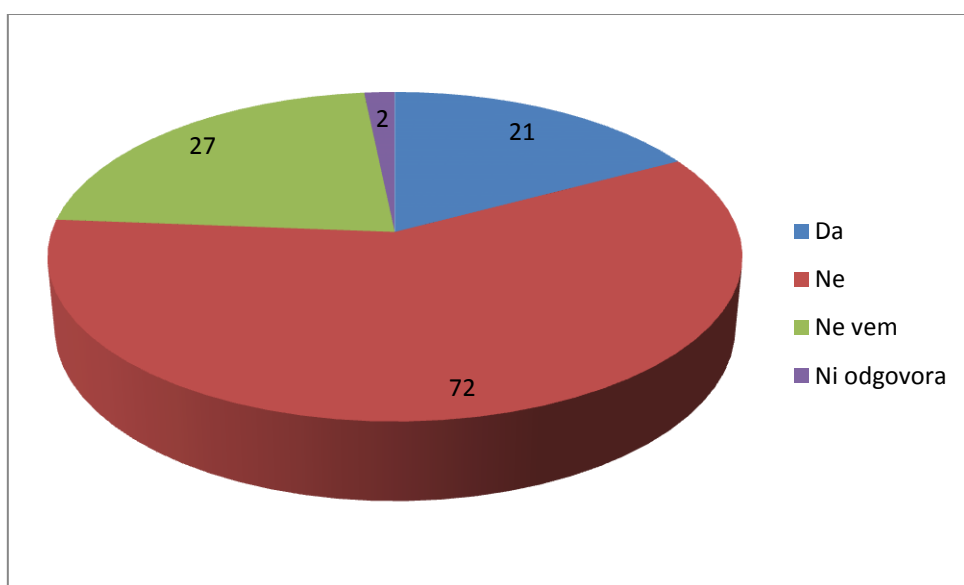
Kar 98 učenk in učencev se je odločilo za košček A. Za razlog so najpogosteje navedli boljši okus, sladkost koščka čokolade ter topljivost v ustih.

B(zakaj):

Za košček B se je odločilo 23 anketirancev. Razlog je tičal v sladkosti in boljšem okusu.

Graf št. 19: Misliš, da sta obe čokoladi izdelani v isti državi?

59% učencev se strinja, da koščka čokolade A in B nista bila izdelana v isti državi.

3.4 Sklepne ugotovitve

Z izdelavo grafov in pregleda vseh podatkov, ki smo jih med raziskovanjem zbrale, lahko zaključimo:

H1: Milka nemške proizvodnje je učencem okusnejša.

Hipoteza je potrjena. večini učencev je bil košček A (nemška Milka čokolada) boljši, saj se jim je zdel slajši, boljšega vonja, in hitreje se jim je začel topiti v ustih.

H2: Večina učencev ne ve, da mlečno Milka čokolado proizvajajo v različnih državah.

Hipoteze ne moremo ne potrditi ne ovreči, saj je odstotek med odgovorom DA in NE zelo majhen. 39%- NE in 41%-DA

H3: Učenci ne bodo razlikovali barve različnih čokolad.

Hipoteza je ovržena, saj razlike v barvi ni videlo 32% učencev, medtem ko je razliko v barvi videlo 66% učencev.

H4: Ovitek se ne razlikuje med posameznimi čokoladami.

Hipoteza je ovržena, saj smo med natančnim pregledom embalaže našle veliko razlik, kot so barva ovitka, velikost, intenzivnost pisave in slik.

H5: Količine sestavin v čokoladi se razlikujejo po poreklu države.

Hipoteza je potrjena, saj je v preglednici energetske vrednosti za 100g (poreklo države Nemčija) zapisana drugačna količina sestavin.

H6: učenci kupujejo čokolado samo v eni trgovini.

Hipoteza je ovržena, saj veliko učencev Milka čokolade ne kupuje samo v eni trgovini.

4. ZAKLJUČEK

To je bila naša prva raziskovalna naloga in hkrati najslajša naloga, ki smo jo kadarkoli naredile. Naš namen je bil, da preverimo okus naših sošolk in sošolcev. Zanimalo nas je, če tudi oni opazijo razliko med proizvodi, ki nosijo enako ime in so embalirani v enake ovitke. S to nalogo nismo mogle ugotoviti, ali so izdelki, proizvedeni v različnih državah tudi različne kakovosti. V ospredje smo želele postaviti okus kupca.

Ker lahko na naših policah najdemo izdelke Milka čokolade iz več različnih držav, je prav, da smo pozorni tako na sestavine kot gramažo. Tudi 20 gramov se pozna. Več smo želele izvedeti od glavnega uvoznika. Nad odgovorom smo bile kar malo razočarane. Dobile smo nek splošen zapis o Milka čokoladi, ki je bil veliko bolj podoben reklamnemu sporočilu kot pojasnilu na naša vprašanja. Kljub temu se nismo mogle znebiti občutka, da želijo vso odgovornost pri izbiri izdelka prevaliti na kupca, ki naj bo pri nakupu bolj pozoren na to, kaj se znajde v njegovi nakupovalni košarici.

Presenetili so nas tudi odgovori anketirancev. Učenke in učenci so izbrali čokolado, narejeno v Nemčiji, kot tisto, ki jim je najbolj všeč. Presenečenje, saj jo anketiranci največkrat kupujejo v Tušu in Sparu, ki nemških 100 gramskih mlečnih čokolad Milka nimata na prodajnih policah.

Same vemo, da bomo odslej veliko bolj pozorne pri nakupu naše najljubše Milka čokolade in upam, da smo k podobnemu razmišljanju napeljale tudi nekatere učenke in učence na naši šoli. Žal rek, da je kupec kralj, ne drži.

5. LITERATURA

[http://bs.wikipedia.org/wiki/Milka_\(%C4%8Dokolada\)](http://bs.wikipedia.org/wiki/Milka_(%C4%8Dokolada))

<http://med.over.net/forum5/read.php?151,4405220>

http://www.siOL.net/novice/slovenija/2011/05/stojiljkovic_slovaska.aspx

<http://www.sobotainfo.com/novica/globalno/razlike-med-vzhodno-zahodno-milko-obcutne/58609>

<http://www.badische-zeitung.de/wirtschaft-3/loerrachs-herz-ist-milka-lila-die-geschichte-des-schokowerks--74432823.html>

<http://www.eurasischesmagazin.de/artikel/Schlechtere-Qualitaet-von-Lebensmitteln-fuer-Osteuropa/20110614>

<http://de.chclt.net/schokolade/milka-alpenmilch/>

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+COMPARL+PE-472.195+01+DOC+PDF+V0//DE&language=DE>

<https://www.milka.at/brand/geschichte>

<http://mojpogled.net/zadnji-koscek/>

http://cokoladnica.si/zgodovina_cokolade/

<http://mojefinance.finance.si/8336335/Testirali-smo-%C2%BBvzhodne%C2%AB-in-%C2%BBzahodne%C2%AB-nutello-lenor-in-milko>

<http://www.alter.si/tabla/showflat.php/Cat/0/Number/1153328/page/0/fpart/all/vc/1>

<http://novice.najdi.si/predogled/novica/6fc3a92116f3b1a128173034b4aa7150/SiOL-net/Slovenija/Na-vseh-trgih-je-enaka-le-milka>

PRILOGA: Anketni vprašalnik

Pozdravljen/a! Smo tri devetošolke, ki letos raziskujemo čokolade. Pred tabo je vprašalnik, za katerega te prosimo, če ga lahko izpolniš. Vprašalnik je anonimen, zato odgovarjaj po resnici, da bodo podatki čim bolj točni.

Že vnaprej se ti najlepše zahvaljujemo.

RAZRED	5.	6.	7.	8.	9.
SPOL	M	Ž			

1. Katero znamko čokolado najraje ješ?

- a) Gorenjka
- b) Milka
- c) Dorina
- d) Lindt
- e) Kinder
- f) drugo: _____
- g) ne jem čokolade

2. Katero vrsto čokolade imaš najraje?

- a) mlečno
- b) z lešniki
- c) temno
- d) belo
- e) z rozinami
- f) s piškoti
- g) drugo: _____

3. V kateri trgovini kupujete Milka čokolado?

- a) Spar
- b) Tuš
- c) Euro Spin
- d) Müller
- e) Lidl
- f) Mercator
- g) Hofer
- h) drugo: _____

4. Kaj ti je pri čokoladi najpomembnejše?

- a) okus
- b) izgled (ovitek)
- c) cena
- d) znamka
- e) drugo: _____

- 5. Ali se ti zdi, da ima Milka čokolada vedno enak okus?**
- a) da
  - b) ne
  - c) ne vem (nisem pozoren/a)
- 6. Si v medijih kdaj zasledil/a pogovor o različni kakovosti produktov?**
- a) da
  - b) ne
- 7. Misliš, da to velja tudi za Milka čokolado?**
- a) da
  - b) ne
- 8. Misliš, da lahko v eni trgovini kupiš dve enaki čokoladi za isto ceno, vendar različno kakovostjo?**
- a) da
  - b) ne
- 9. Meniš, da proizvajalci ne izdelujejo izdelkov za vse države enako kvalitetno?**
- a) da
  - b) ne
  - c) ne vem

PRAKTIČNI DEL

Pozdravljen/a!

Pred tabo sta dva koščka čokolade (vzorec a in vzorec b), kozarec vode in kos kruha. Prosimo, da pozorno prebereš navodila in rešiš spodnji vprašalnik.

1. Zunanji videz: Dobro poglej oba koščka čokolade. Ali opaziš kakšno razliko v barvi?

- a) oba koščka sta enake barve
- b) košček A je svetlejše barve od koščka B
- c) košček B je svetlejše barve od koščka A

2. Vonj: Povohaj oba koščka čokolade. Ali imata enak vonj?

- a) oba koščka čokolade imata enak vonj
- b) koščka čokolade se razlikujeta po vonju

Kateri vonj ti je bolj všeč?

A (zakaj): _____

B (zakaj): _____

3. Okus:

Poskusi najprej košček A. Dobro si zapomni, kako se ti je čokolada stopila v ustih. Po 5-ih sekundah jo pregrizni in pojej. Nato pojej košček kruha in spij vodo. Sedaj poskusi košček čokolade B.

Odgovori na vprašanja.

Kateri košček se ti je najhitreje začel topiti v ustih?

- a) Košček A
- b) Košček B

Kateri košček čokolade ti je bil bolj sladek?

- a) Košček A
- b) Košček B

Kateri košček čokolade se ti je v ustih zdel bolj gladek?

- a) Košček A
- b) Košček B
- c) Nisem opazil/a razlike

Kateri košček čokolade se ti je, ko si jo pregriznil/a zdela boljša?

- a) Košček A
- b) Košček B
- c) Nisem opazil/a razlike

Kateri okus čokolade ti je bil najbolj všeč?

A: (ZAKAJ) _____

B: (ZAKAJ) _____

4. Misliš, ali sta obe čokoladi izdelani v isti državi

- a) Da
- b) Ne
- c) Ne vem